

5266
Midfaste Søndag 1846 Aftensang
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

4 ms, 25. marts 1846

Midfaste Søndag 1846

Aftensang

Ch. V., hvad det er, Apostelen *Paulus* i Brevet til Galaterne, hvoraf Dagens Epistel er taget, vil indskærpe sine *Christelige* Læsere, det seer vi strax, naar vi hører til dem, naar vi læser med Troens Ord i vor Mund og i vort Hjerter, det er, at vi dog endelig ikke maae bygge vort Saligheds-Haab enten lidt eller meget paa noget Andet end Vorherre *Jesus Christus*, Korsfæstet og Opstanden. Dette faldt nemlig, som vi see, meget tungt for Størstedelen af de troende Jøder, saa at naar der kom døbte Pharisæer til dem, og forestilte dem Helligheden af *Moselov*, og gav dem at betænke, at det var den samme *Guds Søn*, der gav *Loven* i det Gamle Testamente og forkyndte *Evangelium* i det Ny, da lod de sig let overtale til at dele deres Hjerter mellem *Loven* og *Evangelium* og saaledes bygge deres Saligheds Haab dels paa Lovens Opfyldelse, saadan som den var, og dels paa Evangeliet som en Trøst over al menneskelig Dyds Ufuldkommenhed, og vi veed sagtens at det gaaer igrundern ligedan med Mange i vore Dage; thi vel er det ikke *Moselov*, vi fristes til at sætte ved Siden ad *Evangelium*, som et Salighedsmiddel, men det er dog ogsaa en Lov, saaledes som vi finde den skrevet i vort Hjerter, bevidnet af vor Samvittighed, indlysende for vor Forstand,

thi om denne Naturens Lov falder det endnu lettere at bevise end om Moseloven, at den er hellig og uforkrænkelig og er paa ingen Maade Christus fremmed, er hans egen Lov, fordi han er Sandheden og det Lys, som oplyser hvert Menneske, der kommer til Verden.

Pauli Brev til Galaterne er da langt fra nu at være overflødig, men ligesom det i *Luthers* Dage, tilligemed Brevet til Romerne var den Deel i Skriften, der fandtes mest nødvendig til at nedbryde den papistiske Vildfarelse om Retfærdiggjørelse af egne gode Gierninger, saa vil de i vore Dage og herefter findes uundværlige til Troens Beskyttelse mod enhver fin eller grov Indbildning om nogen anden Retfærdiggjørelse for Gud end den af Troen paa Vorherre Jesus Christus og Naadestolen i Hans Blod. Det klare og strænge Apostel-Ord: I, som vil retfærdiggjøres af Loven, I har intet med Christus at gjøre, I er faldne fra Naaden, det maa da lyde i Christi Kirke til Dagenes Ende og det maa gienlyde i alle hans Troendes Hjerter, naar de skal føle sig forligte med Gud og opholdte i et fast og levende Haab om Hans Herlighed.

Vist nok er det ogsaa en Saligheds-Sag at erkiende Loven for hvad den er, et helligt og guddommeligt Vidnesbyrd om, at uden Helliggjørelse skal Ingen see Herren, men har vi kun Sind til at troe paa Jesus Christus og ene trøste os ved Guds Naade i ham, da opgaaer nuomstunder Lyset daglig klarere over Forholdet mellem Loven og Evangelium, til at bevise Apostelens Ord, at af Lovens Gierninger kan Ingen retfærdiggjøres, men at Lovens Krav netop opfyldes i dem som troe paa Jesus Christus, annamme Guds Aand i Hans Navn og vandre saa ikke efter Kiødet men efter Aanden, hvis Frugter netop er hvad Loven kræver.

Midfaste Søndag 1846 Aftensang

Høist opbyggeligt er det da ogsaa for Christne at see, hvordan Guds Aand, den Hellig-Aand i Skriften giver Christi Sandhed Vidnesbyrd, saa at selv naar Talen, som i Dagens Epistel, synes ene at være henvendt til de Christne af Jøderne og at kunne gjøre Indtryk paa dem, er den igrunden dog henvendt til alle Troende og kan ikke forfeile sin Virkning paa Nogen af dem.

Apostelen minder nemlig om, at Patriarchen *Abraham* havde to Sønner: den Ene *Isak* af sin Ungdoms Hustru *Sara*, den Anden *Ismael* af en Ægyptisk Slavinde *Hagar*, som Sara gav ham til Medhustru, da hun selv syndes ufrugtbar, og at skiøndt *Ismael* var den Førstefødte, gjaldt Guds Forjættelse til *Abraham*: i din Sæd skal alle Slægter vel-signes, kun *Isak* og slet ikke *Ismael*, og saaledes, siger Apostelen, er det med *Mose-Loven* og *Evangelium*, saa at vel traadte *Loven* først i Kraft, men ikke den, kun *Evangelium* har Guds Forjættelse om Salighed.

Nu, *Talen* om *Abraham* kan neppe være fremmed for Nogen af os, men om den end var det, saa blev det lige sandt og lige oplysende og overbevisende for *Christne*, at *Loven* og *Evangelium* ligner to Mødre, hvoraf den Ene er en *Slavinde* og den anden *Fri-baaren*, saa kun den Sidstes, men ikke den Førstes Søn har Arveret, det bliver oplysende og overbevisende for alle *Christne*, fordi *Aanden* lærer os, at *Slavinden* er *Trældoms-Frygten* og den *Fribaarne* er *Kiærligheden*, den Førstes Søn er *Øientjeneste* og den Andens Søn

Midfaste Søndag 1846 Aftensang

Barnelydighed, hin er født efter *Kiødet*, og kan vel have en kiødelig *Begiærlighed* efter *Arven*, som den kalder sit *Haab*, men kan umuelig have den aandelige *Børneret*, som er det faste levende *Haab*.